2026/2383

3.11.2026.

DIREKTIVA (EU) 2026/2383 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 21. listopada 2026.

o izmjeni direktiva 2009/43/EZ i 2009/81/EZ u pogledu pojednostavnjenja transfera obrambenih proizvoda unutar EU-a i pojednostavnjenja javne nabave u području sigurnosti i obrane

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 53. stavak 1. te članak 62. i članak 114.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrta zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora ([1]),

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ([2]),

budući da:

(1) Unija se, kao što je istaknuto u Zajedničkoj bijeloj knjizi Komisije i Visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku od 19. ožujka 2025. o europskoj obrambenoj spremnosti 2030. („Zajednička bijela knjiga”), suočava s ozbiljnom i rastućom prijetnjom koja je prvenstveno povezana s povratkom sukoba općih razmjera u Europi s agresivnim ratom Rusije protiv Ukrajine. Kako bi odgovorila na rastuće sigurnosne izazove i ojačala svoju stratešku autonomiju i otpornost, ključno je da Unija odlučno djeluje radi jačanja svojih obrambenih sposobnosti te ustraje u pružanju potpore Ukrajini. Ključan aspekt tih napora potreba je za povećanjem kapaciteta Unije za proizvodnju obrambenih proizvoda u Uniji i poboljšanjem njezine sigurnosti opskrbe u cilju stvaranja istinskog europskog tržišta obrambenih proizvoda i usluga kako bi Unija i njezine države članice mogle djelotvorno odgovoriti na nove sigurnosne potrebe. Potrebno je hitno povećati europsku obrambenu pripravnost kako bi se osiguralo da Unija i njezine države članice do 2030. imaju snažnu i dostatnu obranu.

(2) Kako bi se postigli ciljevi povećanja obrambene pripravnosti država članica i Unije i poboljšanja funkcioniranja unutarnjeg tržišta, ključno je provesti regulatorno pojednostavnjenje i usklađivanje koji potiču stratešku autonomiju Unije, transparentnost i odgovornost. Pojednostavnjenjem i usklađivanjem regulatornih okvira Unija može stvoriti povoljnije okruženje u kojem obrambene industrije, uključujući mala i srednja poduzeća (MSP-ovi) i poduzeća srednje tržišne kapitalizacije, mogu poslovati, širiti se, uvoditi inovacije i proizvoditi potrebne kapacitete kako bi se osigurala europska sigurnosna i obrambena pripravnost. U Zajedničkoj bijeloj knjizi navedeni su ciljevi tog pojednostavnjenja zakonodavstva koje utječe na obrambenu spremnost.

(3) Sustav transfera obrambenih proizvoda koji dobro funkcionira u svim državama članicama preduvjet je za tržište takvih proizvoda na razini Unije. Njime će se unutar EU-a poticati suradnja među gospodarskim subjektima, istraživačkim organizacijama i inovatorima aktivnima u području obrane te će se tako poboljšati transfer znanja među subjektima iz cijele Unije, potaknuti inovacije i ojačati unutarnje tržište. Uklanjanjem nepotrebnih prepreka i barijera unaprijedit će se razvoj disruptivnih tehnologija i inovativnih industrijskih procesa. Time će se odgovoriti na kritične nedostatke u pripravnosti i potaknuti dinamičniji, konkurentniji i prilagodljiviji europski obrambeni sektor.

([1]) SL C, C/2026/30, 16.1.2026., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/30/oj.
([2]) Stajalište Europskog parlamenta od 16. rujna 2026. (još nije objavljeno u Službenom listu) i odluka Vijeća od 9. listopada 2026.

(4) Transferi obrambenih proizvoda unutar Unije podliježu prethodnoj dozvoli putem općih, globalnih ili individualnih dozvola za transfer koje izdaje ili objavljuje država članica s čijeg državnog područja dobavljač želi transferirati obrambene proizvode. Države članice mogu izuzeti transfer obrambenih proizvoda od obveze prethodne dozvole u posebnim slučajevima navedenima u Direktivi 2009/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ([3]). Uzimajući u obzir razvoj sigurnosne situacije i uvođenje ili nastavak europskih suradničkih obrambenih projekata, kao što su projekti u okviru stalne strukturirane suradnje (PESCO), koji uključuju stvaranje ili revitalizaciju regionalnih klastera obrambene industrije, jačanje lokalnih industrijskih kapaciteta, promicanje transfera tehnologije, sinergije i industrijskog širenja te jačanje kritičnih lanaca opskrbe uz istodobno širenje koristi na sve države članice, projekti koji se financiraju iz programa Unije za obrambenu industriju, europski obrambeni projekti od zajedničkog interesa (EDPCI-ovi) ili programi suradnje u području naoružanja između država članica, uključujući u okviru struktura za europske programe naoružanja (SEAP-ovi), posebno usmjerenih na jačanje suradnje unutar Unije, primjereno je proširiti popis slučajeva u kojima države članice mogu izuzeti transfere od prethodne dozvole. Izuzećima se mogu olakšati pravodobna dostupnost kapaciteta i predvidljivi uvjeti za industriju, uključujući za MSP-ove i mala poduzeća srednje tržišne kapitalizacije, na cijelom unutarnjem tržištu. Posebno bi države članice trebale moći izuzeti transfere potrebne za provedbu europskih suradničkih obrambenih projekata, kao što su projekti u okviru PESCO-a, projekti koji se financiraju iz programa Unije za obrambenu industriju, EDPCI-ovi ili programi suradnje u području naoružanja između država članica, uključujući u okviru struktura za europske programe naoružanja (SEAP-ovi), transfere u okviru strukturiranih industrijskih partnerstava unutar EU-a, transfere institucijama i tijelima Unije te Europskoj obrambenoj agenciji, transfere između certificiranih dobavljača i certificiranih primatelja, transfere u slučajevima žurnosti prouzrokovane krizom ili transfere čiji je cilj pružiti pomoć i potporu na temelju članka 42. stavka 7. Ugovora o Europskoj uniji (UEU) te transfere povezane s vojnom i obrambenom pomoći koji proizlaze iz djelovanja Unije na temelju članka 28. UEU-a.

(5) S obzirom na to da strukturirana industrijska partnerstva unutar EU-a imaju ključnu ulogu u jačanju konkurentnosti, inovacija i otpornosti obrambene industrije Unije tako što potiču suradnju preko nacionalnih granica unutar Unije, trebalo bi olakšati transfere obrambenih proizvoda unutar takvih partnerstava. Takva partnerstva, koja karakterizira njihova stabilnost tijekom vremena i zajednički ciljevi, doprinose razvoju sigurnih i interoperabilnih obrambenih sposobnosti Unije, u skladu sa strateškim interesima Unije. Kako bi se olakšala njihova operativna učinkovitost i osigurala fleksibilnost u lancima opskrbe, primjereno je da se za transfere u okviru strukturiranog industrijskog partnerstva unutar EU-a uvede opća dozvola za transfer ili da se državama članicama omogući da takve transfere izuzmu od obveze prethodne dozvole. Takva izuzeća trebala bi se primjenjivati na pojedinačnoj osnovi u posebnim slučajevima strukturiranih industrijskih partnerstava unutar EU-a, kao što su određeni konzorcij, zajednički pothvat ili korporativna grupa, te se ne bi trebala koristiti kao opće izuzeće primjenjivo na sve subjekte koji sudjeluju u strukturiranim industrijskim partnerstvima unutar EU-a. Ovim pristupom osigurava se da države članice zadrže vidljivost i nadzor nad time koji subjekti ostvaruju korist od takvog izuzeća, što im omogućuje provjeru usklađenosti s kriterijima utvrđenima u Direktivi 2009/43/EZ kako je izmijenjena ovom Direktivom.

(6) Zbog brzih promjena u sigurnosnom okruženju potrebna je dodatna fleksibilnost kako bi Komisija i države članice mogle reagirati ciljano i brzo. Nadalje, primjereno je ovlastiti Komisiju da, na zahtjev države članice ili na vlastitu inicijativu, doda nove slučajeve u kojima bi države članice mogle uvesti izuzeća od obveze prethodne dozvole, čime bi se omogućili povećana fleksibilnost i potencijal za pojednostavnjene i ubrzane transfere obrambenih proizvoda unutar EU-a.

(7) Kako bi se osiguralo djelotvorno i učinkovito funkcioniranje sustava transfera obrambenih proizvoda unutar EU-a, države članice trebale bi osigurati da svi dobavljači koji žele transferirati takve proizvode sa svojeg državnog područja mogu koristiti opće dozvole za transfer ili zatražiti globalne ili individualne dozvole za transfer. Bilo koji preduvjeti koje nameću države članice trebali bi se temeljiti samo na kriterijima od izravne važnosti za sposobnost dobavljača da poštuju zakonodavstvo u području transfera i kontrole izvoza. Kriteriji kao što su pravni oblik ili status dobavljača ne bi smjeli sprječavati određene kategorije dobavljača da koriste opće dozvole za transfer ili da zatraže globalne ili individualne dozvole za transfer.

([3]) Direktiva 2009/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 6. svibnja 2009. o pojednostavnjivanju uvjeta za transfer obrambenih proizvoda unutar Zajednice (SL L 146, 10.6.2009., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/43/oj).

(8) Za transfere između certificiranih dobavljača i certificiranih primatelja primjereno je uvesti opću dozvolu za transfer. Kako bi se dodatno potaknula suradnja među tim poduzećima i njihova integracija, takva opća dozvola za transfer trebala bi obuhvaćati više obrambenih proizvoda nego postojeće opće dozvole za transfer za transfere certificiranim primateljima. Certificirana poduzeća pokazala su veliku sposobnost usklađivanja s pravilima o transferu i kontroli izvoza i imala su velike troškove za stjecanje certifikata. Trebalo bi im omogućiti da ostvare koristi od pojednostavnjenja i smanjenog opterećenja za obavljanje transfera unutar EU-a. Zbog uvođenja takve opće dozvole za transfer, trebalo bi izmijeniti članak 9. Direktive 2009/43/EZ kako bi se uzelo u obzir certificiranje dobavljača.

(9) Kako je navedeno u članku 1. stavku 2. Direktive 2009/43/EZ, ta direktiva ne utječe na diskrecijsko pravo država članica u vezi s izvoznom politikom obrambenih proizvoda.

(10) Direktivom 2009/43/EZ predviđeno je da države članice mogu uvesti opće dozvole za transfer koje nisu one navedene u članku 5. stavku 2 te direktive. Međutim, tu mogućnost mogla bi otežati nacionalna pravila kojima se ograničavaju fleksibilnost i kapacitet nacionalnih nadležnih tijela da u potpunosti iskoriste instrumente uvedene Direktivom 2009/43/EZ. Na primjer, dodatne vrste općih dozvola za transfer mogle bi se odnositi na transfere potrebne za provedbu projekata koji se financiraju iz programa Unije za obrambenu industriju, transfere unutar skupine ili transfere u slučajevima žurnosti prouzrokovane krizom. Povećanim korištenjem općih dozvola za transfer države članice doprinijele bi pravilnom funkcioniranju i daljnjoj integraciji europskog obrambenog tržišta u cijeloj Uniji, uključujući prekogranični pristup obrambenim lancima opskrbe unutar EU-a, posebno za MSP-ove i poduzeća srednje tržišne kapitalizacije. Stoga je primjereno zahtijevati od država članica da u svojem nacionalnom zakonodavstvu omoguće uvođenje općih dozvola za transfer koje nisu one navedene u članku 5. stavku 2. Direktive 2009/43/EZ.

(11) Provedbu programa Unije za obrambenu industriju, kao što je Europski fond za obranu, često ometaju znatna kašnjenja u transferu obrambenih proizvoda zbog dugotrajnih i složenih postupaka izdavanja dozvola za transfer država članica. Tim su kašnjenjima posebno nerazmjerno pogođena mala i srednja poduzeća, što znači da su u nepovoljnijem konkurentskom položaju u odnosu na veće sudionike na tržištu. Ta kašnjenja imaju štetan učinak na ukupnu učinkovitost i djelotvornost tih programa te mogu ugroziti sposobnost Unije i njezinih država članica da pravodobno i troškovno učinkovito razviju i steknu obrambene sposobnosti koje su im potrebne. Stoga je za te programe potrebno uvesti opće dozvole za transfer. Područje primjene tih općih dozvola za transfer trebalo bi se primjenjivati na sve transfere, bilo materijalne bilo nematerijalne, koje dobavljač mora izvršiti radi provedbe projekta i, u mjeri u kojoj je to moguće, duž cijelog lanca opskrbe. Te opće dozvole za transfer trebale bi obuhvaćati obrambene proizvode iz Priloga Direktivi 2009/43/EZ i trebale bi se primjenjivati samo na transfere potrebne za provedbu specifičnih projekata. Te opće dozvole za transfer trebale bi obuhvaćati samo transfere obrambenih proizvoda unutar EU-a. Ako u projektu koji se financira iz programa Unije za obrambenu industriju sudjeluje i subjekt s poslovnim nastanom u trećoj zemlji, odredbe te direktive ne bi smjele utjecati na kontrolu izvoza takvom subjektu iz treće zemlje, koja bi i dalje trebala podlijegati politici država članica o kontroli izvoza. Države članice trebale bi, u mjeri u kojoj je to moguće, predvidjeti i da se takve dozvole mogu primjenjivati na cijeli životni ciklus proizvoda razvijenog u okviru određenog projekta, uključujući faze proizvodnje, održavanja i nadogradnje. Uvođenjem takvih općih dozvola za transfer smanjila bi se kašnjenja, povećala učinkovitost i olakšala suradnja među poduzećima koja sudjeluju u tim projektima, čime bi se podržao razvoj snažne i konkurentne obrambene industrije Unije. Terminologiju koja se upotrebljava u tom kontekstu trebalo bi tumačiti na način da je istovjetna terminologiji predloška sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava za obrambene programe Unije.

(12) Osim toga, uzimajući u obzir tehnološki razvoj, potrebno je prilagoditi zahtjeve u vezi s informacijama koje trebaju dostaviti dobavljači obrambenih proizvoda jer bi postojeće odredbe mogle biti opterećujuće u slučajevima nematerijalnih transfera softvera i tehnologije. Primjereno je dobavljačima omogućiti potrebnu fleksibilnost uz zadržavanje odgovornosti, transparentnosti i kontrole kako bi se olakšao učinkovit i djelotvoran transfer obrambenih proizvoda unutar Unije. Potreba za izmjenom tih zahtjeva za nematerijalne transfere softvera i tehnologije zahtijeva procjenu svakog slučaja zasebno. Stoga bi države članice trebale osigurati da ti zahtjevi nisu nerazmjerni za dobavljače. Ti bi zahtjevi trebali biti razmjerni ciljevima kontrole država članica i prema potrebi prilagođeni za praćenje aktivnosti transfera bez nametanja nepotrebnih obveza dobavljačima.

(13) Kako bi se olakšala suradnja među poduzećima unutar Unije, Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) u vezi s izmjenom popisa transfera koji mogu biti izuzeti od obveze prethodne dozvole kako bi se uključili slučajevi u kojima su transferi potrebni za suradnju unutar EU-a. Posebno je važno da Komisija tijekom svojeg pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući ona na razini stručnjaka, te da se ta savjetovanja provedu u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016. ([4]). Osobito, s ciljem osiguravanja ravnopravnog sudjelovanja u pripremi delegiranih akata, Europski parlament i Vijeće primaju sve dokumente istodobno kada i stručnjaci iz država članica te njihovi stručnjaci sustavno imaju pristup sastancima stručnih skupina Komisije koji se odnose na pripremu delegiranih akata.

(14) U mjeri u kojoj se ovom Direktivom mijenja Direktiva 2009/43/EZ, odgovarajuća pravna osnova za te izmjene je članak 114. UFEU-a.

(15) Kako bi se razvile potrebne sposobnosti i vojna pripravnost radi vjerodostojnog odvraćanja od oružane agresije i jačanja Unijine sigurnosti i strateške autonomije, potrebno je znatno povećanje europskih ulaganja u obranu. Na temelju predviđanja postupnog uvođenja, ulaganja u obranu mogla bi dosegnuti najmanje 800 milijardi EUR tijekom sljedeće četiri godine, uključujući rashode koji se financiraju sredstvima u iznosu od 150 milijardi EUR iz Instrumenta za sigurnosne mjere za Europu (SAFE) uspostavljenog Uredbom Vijeća (EU) 2025/1106 ([5]). Ta znatna ulaganja država članica u obranu uključuju javnu nabavu velikih razmjera. Kako bi se osiguralo da povećana potrošnja također dovede do povećanja sposobnosti, primjereno je pojednostavniti određene odredbe Direktive 2009/81/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ([6]), kojom se uređuje nabava obrambenih i osjetljivih radova, robe i usluga za sigurnosne potrebe, uz održavanje dobrog funkcioniranja tržišta za obranu na razini Unije. Državama članicama trebalo bi omogućiti fleksibilnost kako bi brzo obnovile svoje zalihe i mogućnost da to učine na održiv način, što se najbolje može postići potpunim iskorištavanjem potencijala unutarnjeg tržišta. Pojednostavnjenjem pravila o nabavi u području obrane u Uniji države članice trebale bi imati potrebnu prilagodljivost za odgovor na nove sigurnosne potrebe uz istodobno promicanje konkurentnog i integriranog europskog obrambenog tržišta radi podupiranja razvoja njihovih dugoročnih obrambenih sposobnosti.

(16) Kako bi se postigla prilagodljivost potrebna za odgovor na nove sigurnosne potrebe, potrebno je povisiti vrijednosne pragove za ugovore obuhvaćene Direktivom 2009/81/EZ. Tom bi se prilagodbom državama članicama omogućilo da svoje resurse usmjere na najkritičnije ugovore te bi se smanjilo administrativno opterećenje industrije za manje postupke nabave, što bi pomoglo smanjenju regulatorne složenosti i troškova povezanih s tim ugovorima te bi se istodobno potaknulo veće sudjelovanje onih koji ulaze na tržište, posebno start-up i scale-up poduzeća, u manjim i pristupačnijim mogućnostima nabave. Međutim, čak i ako ugovor ne doseže vrijednosne pragove primjenjuju se i dalje opća načela javne nabave utvrđena u pravu Unije, uključujući transparentnost, nediskriminaciju i jednako postupanje te proporcionalnost.

(17) Nadalje, državama članicama trebalo bi dati fleksibilnost da iskoriste sve dostupne alate povezane s javnom nabavom. Kako bi se povećao broj načina na koje javni naručitelji / naručitelji mogu provoditi javnu nabavu, trebalo bi dodati mogućnost korištenja otvorenog postupka i dinamičkog sustava nabave. Ta dva postupka temelje se na postupcima predviđenima Direktivom 2014/24/EU Europskog parlamenta i Vijeća ([7]). U slučaju primjene dinamičkog sustava nabave važno je da javni naručitelji / naručitelji upotrebljavaju više kriterija kvalitete i cijene kad god je moguće.

([4]) SL L 123, 12.5.2016., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/oj.

([5]) Uredba Vijeća (EU) 2025/1106 od 27. svibnja 2025. o uspostavi Instrumenta za sigurnosne mjere za Europu (SAFE) putem jačanja europske obrambene industrije (SL L, 2025/1106, 28.5.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/1106/oj).

([6]) Direktiva 2009/81/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o usklađivanju postupaka nabave za određene ugovore o radovima, ugovore o nabavi robe i ugovore o uslugama koje sklapaju javni naručitelji ili naručitelji u području obrane i sigurnosti te izmjeni direktiva 2004/17/EZ i 2004/18/EZ (SL L 216, 20.8.2009., str. 76., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/81/oj).

([7]) Direktiva 2014/24/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o javnoj nabavi i o stavljanju izvan snage Direktive 2004/18/EZ (SL L 94, 28.3.2014., str. 65., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/24/oj).

(18) Stoga je hitno potrebno da Unija mobilizira svoj ukupni inovacijski kapacitet i usmjeri znatna ulaganja kako bi ponovno stekla konkurentsku prednost i spriječila tehnološku ovisnost. Direktivu 2009/81/EZ trebalo bi prilagoditi i radi bolje potpore nabavi inovacija kako bi se osiguralo da znatna ulaganja država članica u povećanje obrambene pripravnosti budu prilagođena budućim potrebama i da donesu dugoročne koristi. Olakšavanjem nabave inovativnih obrambenih rješenja Unija bi mogla poticati razvoj najsuvremenijih tehnologija i sposobnosti, čime bi na temelju disruptivnih inovacija u konačnici preobrazila obranu i povećala djelotvornost i otpornost svojih obrambenih sustava. Radi veće potpore nabavi istraživanja i razvoja te inovativnih rješenja, u Direktivu 2009/81/EZ trebalo bi uvesti izmijenjeni i fleksibilniji postupak partnerstva za inovacije na temelju Direktive 2014/24/EU.

(19) Direktiva 2009/81/EZ utvrđuje posebna pravila koja se primjenjuju u slučajevima žurnosti prouzrokovane krizom, kao što su skraćivanje rokova za primanje ponuda i mogućnost primjene pregovaračkog postupka bez prethodne objave poziva na nadmetanje. U tom je kontekstu važno naglasiti dinamičnu prirodu pojma „kriza” kako bi se pojasnilo da on uključuje hitne situacije proizišle iz razvoja dugotrajnih kriznih situacija, uključujući razvoj geopolitičke situacije. Definicija krize iz članka 1. točke 10. Direktive 2009/81/EZ potvrđuje da kriza može potrajati i s vremenom se razvijati i izvan samog štetnog događaja koji ju je izazvao.

(20) Postoji potreba za većim i boljim suradničkim ulaganjima, od istraživanja do razvoja složenih sustava, od komercijalizacije do nabave, s ciljem povećanja tehnološke suverenosti Unije. Zajednička nabava država članica ključ je za poboljšanje učinkovitosti, djelotvornosti i interoperabilnosti obrambenih sposobnosti, čime se doprinosi snažnijoj i kohezivnijoj europskoj obrani. Nadovezujući se na Obavijest Komisije iz 2019. o smjernicama o nabavi zasnovanoj na suradnji u području obrane i sigurnosti ([8]), potrebno je utvrditi odredbe koje se odnose na pridruživanje država članica programima suradnje koji se temelje na istraživanju i razvoju nakon završetka faze istraživanja i razvoja za kasnije faze životnog ciklusa. Osim toga, te radi potpore kasnijim fazama životnog ciklusa programa istraživanja i razvoja u području obrane koje financira Unija, potrebno je pojasniti da države članice mogu imati koristi od isključenja pod istim uvjetima za programe suradnje koji se temelje na istraživanju i razvoju kao i za projekte koji se financiraju u okviru istraživačkih i razvojnih programa u području obrane, kao što je Europski fond za obranu. Time bi se pružila potrebna pravna sigurnost i osiguralo da će fleksibilnost omogućena isključenjem podupirati nastavak projekata Europskog fonda za obranu u okviru za suradnju čak i nakon završetka faze istraživanja i razvoja. Time bi se također pojasnilo da će države članice koje se pridruže nakon faze istraživanja i razvoja kao stvarni sudionici u programu suradnje ostvariti korist od isključenja.

(21) Radi daljnje potpore zajedničkoj nabavi i osiguravanja pravne sigurnosti, potrebno je izmijeniti Direktivu 2009/81/EZ kako bi se utvrdila pravila o nabavi u kojoj sudjeluju javni naručitelji / naručitelji iz različitih država članica.

(22) Kako bi mogli brzo i koordinirano odgovoriti na nove sigurnosne izazove, javni naručitelji / naručitelji mogu dopustiti javnim naručiteljima / naručiteljima iz drugih država članica da se pridruže postojećem okvirnom sporazumu tijekom njihova trajanja, čak i ako samim okvirnim sporazumom nije predviđena takva mogućnost, kako je predviđeno u Uredbi (EU) 2025/2643 Europskog parlamenta i Vijeća ([9]). Time se poboljšava učinkovitost, sprječava udvostručivanje postupaka i potiče prekogranična suradnja, interoperabilnost i ekonomija razmjera.

([8]) Obavijest Komisije o smjernicama o nabavi zasnovanoj na suradnji u području obrane i sigurnosti (Direktiva 2009/81/EZ o javnoj nabavi u području obrane i sigurnosti) (SL C 157, 8.5.2019., str. 1.).

([9]) Uredba (EU) 2025/2643 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2025. o uspostavi Programa za europsku obrambenu industriju i okvira mjera za osiguravanje pravodobne dostupnosti i opskrbe obrambenim proizvodima („Uredba o EDIP-u”) (SL L, 2025/2643, 29.12.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2643/oj).

(23) Kako bi se državama članicama pružila veća predvidljivost i stabilnost u planiranju nabave u području obrane, potrebno je izmijeniti pravila kojima su uređeni okvirni sporazumi. S obzirom na posebnosti obrambenog sektora potrebno je produljiti maksimalno moguće trajanje okvirnih sporazuma na deset godina, što će državama članicama omogućiti da uspostave dugoročna partnerstva s industrijom i da s većom sigurnošću planiraju svoje potrebe za nabavom u području obrane, istodobno osiguravajući da pravila Unije o nabavi u području obrane ostanu fleksibilna i prilagođena specifičnim potrebama obrambenog sektora.

(24) Direktiva 2009/81/EZ također bi trebala odražavati relevantnu sudsku praksu Suda Europske unije i biti usklađena s odredbama Direktive 2014/24/EU kad je riječ o izmjeni ugovora. Osobito bi se pravila o izmjeni okvirnog sporazuma trebala primjenjivati na isti način u Direktivi 2009/81/EZ kao u Direktivi 2014/24/EU.

(25) Javni naručitelji / naručitelji bi, ako je to moguće, trebali sastavljati okvirne sporazume i uspostavljati dinamičke sustave nabave i partnerstva za inovacije na način kojim se malim i srednjim poduzećima olakšava sudjelovanje, npr. primjenom grupa, proporcionalnih kriterija za odabir i nediskriminirajućih tehničkih specifikacija, kao što su pristup pružateljima tehnologije s dvojnom namjenom i društvima koja posluju i u civilnom i obrambenom sektoru, uključujući lokalna inovativna društva i subjekte iz manjih država članica s industrijama u razvoju.

(26) Kako bi se smanjilo administrativno opterećenje država članica, trebalo bi privremeno suspendirati neke statističke izvještajne obveze povezane s nabavom u području obrane kako bi se nacionalnim tijelima omogućilo da se usredotoče na provedbu svojih obrambenih politika i učinkovitu upotrebu svojih resursa, a da se pritom ne ugrozi transparentnost i odgovornost.

(27) U mjeri u kojoj se ovom Direktivom mijenja Direktiva 2009/81/EZ, odgovarajuća pravna osnova za te izmjene je članak 53. stavak 1. te članci 62. i 114. UFEU-a.

(28) S obzirom na to da ciljeve ove Direktive, to jest pojednostavnjenje pravila koja se primjenjuju na transfer obrambenih proizvoda unutar EU-a i ugovore o nabavi radova, robe i usluga u području obrane i sigurnosti kako bi se osiguralo pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta, ne mogu dostatno ostvariti države članice zbog prekogranične prirode transfera i nabave povezanih s obranom, nego se oni na bolji način mogu ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. UEU-a. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Direktiva ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.

(29) Direktive 2009/43/EZ i 2009/81/EZ trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

Članak 1.

Izmjene Direktive 2009/43/EZ

Direktiva 2009/43/EZ mijenja se kako slijedi:

1. u članku 3. dodaju se sljedeće točke:

„8. ‚Kriza' znači kriza kako je definirana u članku 1. točki 10. Direktive 2009/81/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (*);

9. ‚Strukturirano industrijsko partnerstvo unutar EU-a' znači stabilan i dugotrajan aranžman o suradnji između dvaju ili više subjekata sa sjedištem u različitim državama članicama ako su takvi subjekti dio zajedničke korporativne grupe, konzorcija, zajedničkog pothvata ili drugog slično strukturiranog subjekta te sudjeluju u zajedničkom osmišljavanju, razvoju, proizvodnji, sastavljanju, nabavi, marketingu ili podršci tijekom životnog vijeka obrambenog proizvoda.

(*) Direktiva 2009/81/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o usklađivanju postupaka nabave za određene ugovore o radovima, ugovore o nabavi robe i ugovore o uslugama koje sklapaju javni naručitelji ili naručitelji u području obrane i sigurnosti te izmjeni direktiva 2004/17/EZ i 2004/18/EZ (SL L 216, 20.8.2009., str. 76., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/81/oj).";

2. u članku 4. stavci 2., 3. i 4. zamjenjuju se sljedećim:

„2. Neovisno o stavku 1. države članice mogu izuzeti transfere obrambenih proizvoda od obveze prethodne dozvole utvrđene u tom stavku u jednom ili više sljedećih slučajeva:

(a) dobavljač ili primatelj je državno tijelo ili dio oružanih snaga;

(aa) primatelj je institucija ili tijelo Unije ili Europska obrambena agencija;

(b) dobavljanje obavlja Unija, NATO, IAEA ili druge međuvladine organizacije za potrebe izvršavanja svojih zadaća;

(ba) primatelj i dobavljač su poduzeća certificirana u skladu s člankom 9.;

(c) transfer je potreban za provedbu programa suradnje u području naoružanja između država članica, uključujući projekte u okviru stalne strukturirane suradnje (PESCO), strukture za europske programe naoružanja (SEAP) i europske obrambene projekte od zajedničkog interesa (EDPCI-ovi);

(ca) transfer je potreban za provedbu projekta koji se financira iz programa Unije za obrambenu industriju;

(cb) transfer se odvija u okviru strukturiranog industrijskog partnerstva unutar EU-a;

(cc) transfer se odvija u slučajevima žurnosti prouzrokovane krizom;

(cd) cilj transfer je pružiti pomoć i potporu na temelju članka 42. stavka 7. Ugovora o Europskoj uniji (UEU);

(d) transfer je povezan s humanitarnom pomoći u slučaju katastrofe ili kao donacija u hitnim slučajevima;

(da) transfer je povezan s vojnom i obrambenom pomoći koja proizlazi iz djelovanja Unije na temelju članka 28. UEU-a kad Vijeće jednoglasno odluči u skladu s člankom 41. stavkom 2. UEU-a;

(e) transfer je potreban prije ili nakon popravka, održavanja, izložbi ili demonstracije.

3. Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte radi dopune ove Direktive u skladu s člankom 13.a, na zahtjev države članice ili na vlastitu inicijativu, kojima se izmjenjuje stavak 2. ovog članka kako bi se uključio bilo koji od sljedećih dodatnih slučajeva:

(a) transfer se odvija u uvjetima koji ne utječu na javni poredak ili javnu sigurnost;

(b) obveza prethodne dozvole više nije u skladu s međunarodnim obvezama država članica nakon donošenja ove Direktive;

(c) transfer je potreban za međuvladinu suradnju kako je navedeno u članku 1. stavku 4.;

(d) transfer je potreban za suradnju unutar EU-a.

4. Države članice osiguravaju da dobavljači koji žele transferirati obrambene proizvode sa svojeg državnog područja mogu koristiti opće dozvole za transfer ili zatražiti globalne ili individualne dozvole za transfer u skladu s člancima 5., 6. i 7. Ne dovodeći u pitanje članak 8., ne smiju se nametati nikakvi preduvjeti koji bi imali učinak sprječavanja dobavljača u korištenju općih dozvola za transfer ili traženju globalnih ili individualnih dozvola za transfer, na temelju kriterija koji nisu povezani s njihovom sposobnošću izvršavanja obveza u području transfera i kontrole izvoza.”;

3. članak 5. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 2. mijenja se kako slijedi:

i. umeće se sljedeća točka:

„(ba) primatelj i dobavljač su poduzeća certificirana u skladu s člankom 9.;”;

ii. dodaju se sljedeće točke:

„(e) objava se zahtijeva člankom 5.a;

(f) objava se zahtijeva člankom 5.b.”;

iii. dodaje se sljedeći podstavak:

„Opća dozvola za transfer iz prvog podstavka točke (ba) primjenjuje se barem na obrambene proizvode obuhvaćene općom dozvolom za transfer iz prvog podstavka točke (b).”;

(b) umeće se sljedeći stavak:

„2.a Države članice u svojem zakonodavstvu predviđaju mogućnost uvođenja općih dozvola za transfer koje nisu one navedene u članku 5. stavku 2.”;

(c) stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Države članice koje sudjeluju u nekom međuvladinu programu suradnje, kao što su projekti u okviru PESCO-a, strukture za europske programe naoružanja (SEAP-ovi) i europski obrambeni projekti od zajedničkog interesa (EDPCI-ovi), a koji se odnose na razvoj, proizvodnju i uporabu jednog obrambenog proizvoda ili više njih, mogu objaviti opću dozvolu za transfer za takve transfere prema drugim državama članicama koje sudjeluju u tom programu i koji su potrebni za izvršenje tog programa.”;

4. umeću se sljedeći članci:

„Članak 5.a

Dozvole za transfere potrebne za provedbu projekata koji se financiraju iz programa Unije za obrambenu industriju

1. Države članice objavljuju opće dozvole za transfere koje obuhvaćaju sve transfere potrebne za provedbu projekata koji se financiraju iz programa Unije za obrambenu industriju. Te dozvole obuhvaćaju obrambene proizvode iz Priloga i primjenjuju se samo na transfere potrebne za provedbu određenih projekata.

2. Države članice mogu predvidjeti da se sustav izdavanja dozvola iz stavka 1. primjenjuje i na kasnije faze životnog ciklusa projekata koje se odvijaju nakon faza financiranih u okviru programa Unije za obrambenu industriju.

3. Države članice ne zahtijevaju nikakve dodatne obveze, kao što su potvrde povezane s krajnjom uporabom ili ograničenja izvoza obrambenih proizvoda, ako sporazum o financiranju ili ugovor sklopljen u okviru programa Unije za obrambenu industriju sadržava obvezu da se obrambeni proizvodi povezani s provedbom određenog projekta ili proizašli iz određenog projekta neće dijeliti bez odobrenja, s izuzetkom sudionika u predmetnom sporazumu o financiranju ili stranaka predmetnog ugovora, tijela nadležnih za financiranje ili javnog naručitelja ili, ako je relevantno, Komisije ako ona nije tijelo nadležno za financiranje ili javni naručitelj i Revizorskog suda kako je navedeno u stavku 4.

4. Sporazumom o financiranju ili ugovorom mogu se utvrditi aranžmani u okviru kojih se obrambeni proizvodi povezani s provedbom određenog projekta mogu transferirati Revizorskom sudu ako su to pravno obvezni učiniti sudionici, tijela nadležna za financiranje ili javni naručitelji ili, ako je relevantno, Komisija ako ona nije tijelo nadležno za financiranje ili javni naručitelj.

Članak 5.b

Dozvole za transfere koji se odvijaju u okviru strukturiranog industrijskog partnerstva unutar EU-a

1. Države članice objavljuju opće dozvole za transfere koji se odvijaju u okviru strukturiranog industrijskog partnerstva unutar EU-a.

2. Dozvole iz stavka 1. primjenjuju se i na nematerijalne transfere softvera i tehnologije.”;

5. u članku 8. umeće se sljedeći stavak:

„3.a Države članice osiguravaju proporcionalnost u primjeni odredaba ovog članka u pogledu nematerijalnih transfera softvera i tehnologije te, posebno u pogledu stavka 3. točaka (b) i (c), izbjegavaju nerazmjerne obveze izvješćivanja za dobavljače.”;

6. članak 9. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Države članice imenuju nadležna tijela za certificiranje poduzeća koja imaju poslovni nastan na njihovu državnom području i koja primaju ili dobavljaju obrambene proizvode na temelju dozvole za transfer koju objavljuju države članice u skladu s člankom 5. stavkom 2. točkama (b) i (ba).”;

(b) stavak 2. mijenja se kako slijedi:

i. uvodni dio zamjenjuje se sljedećim:

„Certificiranjem se utvrđuje pouzdanost poduzeća, osobito u odnosu na njegovu sposobnost da poštuje zakonodavstvo Unije i nacionalno zakonodavstvo u području transfera i kontrole izvoza, posebno u odnosu na mjere dužne pažnje na temelju kojih se procjenjuju rizici povezani s izvozom proizvoda i u odnosu na izvozna ograničenja obrambenih proizvoda primljenih na osnovi dozvole za transfer iz druge države članice. Pouzdanost se procjenjuje u skladu sa sljedećim kriterijima:";

ii. točke (a) i (b) zamjenjuju se sljedećim:

„(a) dokazano iskustvo u transferima i izvoznim aktivnostima u području obrane, posebno uzimajući u obzir povijest usklađenosti poduzeća s primjenjivim kontrolama transfera i izvoza, uključujući izvozna ograničenja, eventualne sudske odluke u vezi s tim, dozvole za proizvodnju ili stavljanje na tržište obrambenih proizvoda te zapošljavanje iskusnog upravljačkog osoblja;

(b) odgovarajuća industrijska aktivnost u području obrambenih proizvoda u Uniji;";

iii. točka (f) zamjenjuje se sljedećim:

„(f) opis internog programa osiguravanja usklađenosti ili sustava upravljanja transferima i izvozom koji se provodi u poduzeću, potpisan od strane osobe na upravnoj funkciji iz točke (c). Ovaj opis mora sadržavati pojedinosti o:

i. organizacijskim, ljudskim i tehničkim resursima raspoređenima za potrebe upravljanja transferima i izvozom;

ii. lancu odgovornosti unutar poduzeća;

iii. postupcima unutarnje revizije i izvješćivanja i korektivnim mjerama;

iv. podizanju svijesti i osposobljavanju osoblja;

v. mjerama fizičke, tehničke i informacijske sigurnosti;

vi. vođenju evidencije i sljedivosti transfera i izvoza; i

vii. procesu i postupcima provjere transakcija";

(c) u stavku 3., točke (b) i (c) zamjenjuju se sljedećim:

„(b) ime i adresu poduzeća;

(c) izjavu o tome da poduzeće ispunjava kriterije iz stavka 2.; i";

(d) stavak 5. zamjenjuje se sljedećim:

„5. Nadležna tijela najmanje svake tri godine prate ispunjava li poduzeće kriterije iz stavka 2. i uvjete povezane s certifikatima iz stavka 4. Poduzeća bez odgode obavještavaju nadležna tijela o promjenama u svojoj unutarnjoj organizaciji ili o promjenama svojih industrijskih ili poslovnih aktivnosti povezanih s obrambenim proizvodima. U takvim slučajevima nadležna tijela mogu procijeniti ispunjava li poduzeće i dalje kriterije iz stavka 2.";

(e) stavak 8. zamjenjuje se sljedećim:

„8. Države članice objavljuju i redovito ažuriraju popis certificiranih dobavljača i primatelja te o tome obavješćuju Komisiju, Europski parlament i druge države članice.

Komisija na svojim internetskim stranicama objavljuje središnji registar dobavljača i primatelja koje su države članice certificirale.”;

7. članak 17. zamjenjuje se sljedećim:

„*Članak 17.*

Preispitivanje i izvješćivanje

Komisija do 1. siječnja 2031. preispituje provedbu ove Direktive u kontekstu povećanja obrambene pripravnosti Europe do 2030., kao što su to Europski parlament i Europsko vijeće zatražili u ožujku 2025., te o tome izvješćuje Europski parlament i Vijeće. Posebno evaluira jesu li, i u kojoj mjeri, postignuti ciljevi ove Direktive, među ostalim u pogledu funkcioniranja unutarnjeg tržišta i cilja povećanja europske obrambene pripravnosti do 2030. Komisija u svojem izvješću preispituje, među ostalim, primjenu članka 5., članka 5.a, članaka od 9. do 12. i članka 15. i evaluira kako je ova Direktiva ojačala opskrbu europskim obrambenim i sigurnosnim proizvodima, uzimajući u obzir, među ostalim, uspjeh ukupnog povećanja te opskrbe i situaciju u kojoj se nalaze mala i srednja poduzeća te poduzeća srednje tržišne kapitalizacije. Ako je primjereno, izvješću se prilaže zakonodavni prijedlog.”.

Članak 2.

Izmjene Direktive 2009/81/EZ

Direktiva 2009/81/EZ mijenja se kako slijedi:

1. članak 1. mijenja se kako slijedi:

(a) točke 15. i 16. zamjenjuju se sljedećim:

„15. ‚Natjecatelj’ znači gospodarski subjekt koji je tražio poziv za sudjelovanje ili je pozvan na sudjelovanje u ograničenom ili pregovaračkom postupku, natjecateljskom dijalogu ili partnerstvu za inovacije;

16. ‚Ponuditelj’ znači gospodarski subjekt koji je dostavio ponudu;”;

(b) umeću se sljedeće točke:

„17.a ‚Aktivnosti središnje nabave’ znači aktivnosti koje se provode u jednom od sljedećih oblika:

(a) stjecanje robe i/ili usluga namijenjenih javnim naručiteljima / naručiteljima;

(b) dodjela ugovora ili sklapanje okvirnih sporazuma za radove, robu ili usluge namijenjene javnim naručiteljima / naručiteljima;

17.b ‚Pomoćne aktivnosti nabave’ znači aktivnosti koje obuhvaćaju pružanje podrške aktivnostima nabave, pogotovo u sljedećim oblicima:

(a) u obliku tehničke infrastrukture koja javnim naručiteljima / naručiteljima omogućuje dodjelu ugovora ili sklapanje okvirnih sporazuma za radove, robu ili usluge;

(b) u obliku savjeta o provođenju ili pripremi postupaka javne nabave;

(c) u obliku pripreme i upravljanja postupcima nabave u ime i za račun dotičnog javnog naručitelja / naručitelja;";

(c) točka 18. zamjenjuje se sljedećim:

„18. ‚Središnje tijelo za nabavu' znači javni naručitelj / naručitelj ili europsko javno tijelo koji obavlja aktivnosti središnje nabave te moguće, pomoćne aktivnosti nabave;";

(d) umeće se sljedeća točka:

„18.a ‚Otvoreni postupak' znači postupak u kojem bilo koji zainteresirani gospodarski subjekt može podnijeti ponudu kao odgovor na poziv na nadmetanje;";

(e) umeće se sljedeća točka:

„21.a ‚Dinamički sustav nabave' znači potpuno elektronički proces za uobičajene nabave čija svojstva, s obzirom da su općenito dostupne na tržištu, ispunjavaju zahtjeve javnog naručitelja / naručitelja;";

(f) dodaje se sljedeća točka:

„29. ‚Održavanje' znači sva djelovanja koja se poduzimaju kako bi se osigurala spremnost i operativna sposobnost vojne ili osjetljive opreme, posebno kako bi se oprema održala u određenom stanju ili kako bi je se vratilo u određeno stanje do kraja njezine upotrebe, uključujući spremnost za zadatak, dugovječnost i nadogradnje, prilagodbu i specijalizaciju, inspekciju, remont, ispitivanje, servisiranje, preinake, klasifikaciju u smislu ispravnosti, popravak, oporabu, obnovu, ponovno korištenje stare opreme i kanibalizaciju;";

2. članak 8. mijenja se kako slijedi:

(a) u točki (a) „432 000 EUR" zamjenjuje se s „2 000 000 EUR";

(b) u točki (b) „5 404 000 EUR" zamjenjuje se s „10 000 000 EUR".

3. članak 9. mijenja se kako slijedi:

(a) naslov se zamjenjuje sljedećim:

„Načini izračuna procijenjene vrijednosti nabave";

(b) stavak 5. mijenja se kako slijedi:

i. u točki (a) „EUR 80 000" zamjenjuje se s „360 000 EUR", a „EUR 1 milijun" zamjenjuje se s „1 800 000 EUR";

ii. u točki (b) „EUR 80 000" zamjenjuje se s „360 000 EUR";

(c) stavak 9. zamjenjuje se sljedećim:

„9. Što se tiče okvirnih sporazuma i dinamičkih sustava nabave, procijenjena vrijednost koja se uzima u obzir je maksimalna procijenjena vrijednost bez PDV-a svih ugovora predviđenih tijekom ukupnog trajanja okvirnog sporazuma ili dinamičkog sustava nabave.";

(d) dodaje se sljedeći stavak:

„10. U slučaju partnerstava za inovacije, vrijednost koja se uzima u obzir je najveća procijenjena vrijednost bez PDV-a aktivnosti istraživanja i razvoja koje će se provoditi tijekom svih faza predviđenog partnerstva kao i robe, usluga ili radova koji se trebaju razvijati i nabavljati po završetku predviđenog partnerstva.”;

4. članak 10. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 10.

Ugovori i okvirni sporazumi koje sklapaju središnja tijela za nabavu

1. Države članice mogu odrediti da javni naručitelji / naručitelji mogu nabavljati radove, robu i/ili usluge od središnjeg tijela za nabavu ili putem središnjeg tijela za nabavu.

Države članice mogu također predvidjeti da javni naručitelji / naručitelji mogu nabavljati radove, robu i usluge koristeći ugovore koje je dodijelilo središnje tijelo za nabavu, koristeći dinamički sustav nabave kojim upravlja središnje tijelo za nabavu ili, u onolikoj mjeri koja je utvrđena u članku 29. stavku 2. drugom podstavku, koristeći okvirni sporazum koji je sklopilo središnje tijelo za nabavu nudeći aktivnosti središnje nabave. Ako dinamički sustav nabave kojim upravlja središnje tijelo za nabavu mogu koristiti drugi javni naručitelji / naručitelji, to mora biti spomenuto u pozivu na nadmetanje kojim se uspostavlja taj dinamički sustav nabave.

U vezi s prvim i drugim podstavkom, države članice mogu predvidjeti da neke nabave treba provoditi pomoću središnjih tijela za nabavu ili jednog ili više posebnih središnjih tijela za nabavu.

2. Za javne naručitelje / naručitelje koji nabavljaju radove, robu i/ili usluge od središnjeg tijela za nabavu ili putem središnjeg tijela za nabavu smatra se da poštuju ovu Direktivu u onoj mjeri u kojoj:

(a) ju je središnje tijelo za nabavu poštivalo, ili

(b) kada središnje tijelo za nabavu nije javni naručitelj / naručitelj, pravila sklapanja ugovora koje je primjenjivalo sukladna su odredbama ove Direktive te se na sklopljene ugovore mogu primijeniti učinkoviti pravni lijekovi usporedivi s onima propisanima u glavi IV.

Nadalje, za javnog naručitelja / naručitelja također se smatra se da je ispunio svoje obveze u skladu s ovom Direktivom ako nabavlja radove, robu ili usluge koristeći ugovore koje je sklopilo središnje tijelo za nabavu, koristeći dinamički sustav nabave kojim upravlja središnje tijelo za nabavu ili, u onolikoj mjeri koja je utvrđena u članku 29. stavku 2. drugom podstavku, koristeći okvirni sporazum koji je sklopilo središnje tijelo za nabavu.

Međutim, dotični javni naručitelj / naručitelj odgovoran je za ispunjenje obveza u skladu s ovom Direktivom u pogledu dijelova koje sam provodi, a posebno:

(a) sklapanje ugovora u okviru dinamičkog sustava nabave kojim upravlja središnje tijelo za nabavu;

(b) provedbu ponovnog nadmetanja u okviru okvirnog sporazuma koji je sklopilo središnje tijelo za nabavu;

(c) utvrđivanje na temelju članka 29. stavka 4. koji gospodarski subjekti, stranke u okvirnom sporazumu, izvršavaju pojedine zadatke u okviru okvirnog sporazuma koji je sklopilo središnje tijelo za nabavu.

3. Javni naručitelji / naručitelji mogu sklopiti ugovor o uslugama za izvršavanje aktivnosti središnje nabave središnjem tijelu za nabavu, bez primjene postupaka predviđenih ovom Direktivom.

Takvi ugovori o uslugama također mogu obuhvaćati izvršavanje pomoćnih aktivnosti nabave.";

5. umeću se sljedeći članci:

„Članak 10.a

Nabave koje uključuju javne naručitelje / naručitelje iz različitih država članica

1. Javni naručitelji / naručitelji iz različitih država članica mogu djelovati zajedno pri dodjeli ugovorâ u skladu s ovim člankom.

Javni naručitelji / naručitelji ne smiju koristiti odredbe ovog članka za potrebe izbjegavanja primjene obveznih odredbi javnog prava, u skladu s pravom Unije, koje se na njih primjenjuju u njihovim državama članicama.

2. Država članica svojim javnim naručiteljima / naručiteljima ne smije zabraniti korištenje aktivnosti središnje nabave koje nude središnja tijela za nabavu smještena u drugoj državi članici ili nuđenje aktivnosti središnje nabave javnim naručiteljima / naručiteljima koji se nalaze u drugoj državi članici.

U vezi s aktivnostima središnje nabave koje nudi središnje tijelo za nabavu koje nije smješteno u istoj državi članici kao javni naručitelj / naručitelj, države članice mogu odrediti da njihovi javni naručitelji / naručitelji mogu koristiti samo aktivnosti središnje nabave definirane u podtočki (a) ili u podtočki (b) članka 1. točke 17.a .

3. Središnje tijelo za nabavu smješteno u drugoj državi članici provodi aktivnosti središnje nabave, u skladu s nacionalnim odredbama države članice u kojoj je smješteno središnje tijelo za nabavu. To se ne primjenjuje na europska javna tijela.

Nacionalne odredbe države članice u kojoj je smješteno središnje tijelo za nabavu primjenjuju se i na:

(a) dodjelu ugovora u okviru dinamičkog sustava nabave;

(b) provedbu ponovnog nadmetanja u okviru okvirnog sporazuma; i

(c) utvrđivanje koji od gospodarskih subjekata koji su stranke u okvirnom sporazumu izvršavaju pojedine zadatke u slučaju okvirnog sporazuma s više gospodarskih subjekata, bez ponovne provedbe nadmetanja.

4. Nekoliko javnih naručitelja / naručitelja iz različitih država članica može zajedno dodijeliti ugovor , sklopiti okvirni sporazum ili upravljati dinamičkim sustavom nabave. Isto tako mogu, u mjeri utvrđenoj u članku 29. stavku 2. drugom podstavku, dodjeljivati ugovore na osnovi okvirnog sporazuma ili dinamičkog sustava nabave.

Osim ako su potrebni elementi uređeni međunarodnim sporazumom sklopljenim između predmetnih država članica, sudjelujući javni naručitelji / naručitelji sklapaju sporazum u kojem se određuje sljedeće:

(a) odgovornosti stranaka i relevantne primjenjive nacionalne odredbe;

(b) unutarnja organizacija postupka nabave, uključujući upravljanje postupkom, raspodjelu radova, robe ili usluga koje se nabavljaju te sklapanje ugovorâ.

Smatra se da sudjelujući javni naručitelj / naručitelj ispunjava svoje obveze u skladu s ovom Direktivom kad radove, robu ili usluge nabavlja od javnog naručitelja / naručitelja koji je odgovoran za postupak nabave. Pri utvrđivanju odgovornosti i primjenjivog nacionalnog prava kako je navedeno u drugom podstavku točki (a), sudjelujući javni naručitelji / naručitelji mogu određene ovlasti raspodijeliti među sobom te utvrditi primjenjive odredbe nacionalnog prava bilo koje od svojih država članica. Raspodjela ovlasti i primjenjivo nacionalno pravo navode se u dokumentaciji o nabavi za zajedničku dodjelu ugovora.

5. Ako je nekoliko javnih naručitelja / naručitelja iz različitih država članica osnovalo zajednički subjekt u okviru prava Unije, sudjelujući se javni naručitelji / naručitelji, odlukom nadležnog tijela zajedničkog subjekta, dogovaraju o primjenjivim nacionalnim pravilima nabave jedne od sljedećih država članica:

(a) nacionalnim odredbama države članice u kojoj je sjedište zajedničkog subjekta;

(b) nacionalnim odredbama države članice u kojoj zajednički subjekt izvršava svoje aktivnosti.

Dogovor iz prvog podstavka može se ili primjenjivati na neodređeno razdoblje, ako je to utvrđeno u osnivačkom aktu zajedničkog subjekta, ili se može ograničiti na određeno vremensko razdoblje, određene vrste ugovora ili na dodjelu jednog ili više pojedinačnih ugovora.

Članak 10.b

Povremena zajednička nabava

1. Dva ili više javnih naručitelja / naručitelja mogu se dogovoriti o zajedničkoj provedbi određenih nabava.

2. Ako se postupak nabave u cijelosti provodi zajednički u ime i za račun svih dotičnih javnih naručitelja / naručitelja, oni su zajedno odgovorni za ispunjenje svojih obveza u skladu s ovom Direktivom. To vrijedi i u slučajevima u kojima jedan javni naručitelj / naručitelj upravlja postupkom, pri čemu djeluje za svoj račun i za račun drugih dotičnih javnih naručitelja / naručitelja.

Ako se postupak nabave ne provodi u cijelosti u ime i za račun svih dotičnih javnih naručitelja / naručitelja, oni su zajednički odgovorni samo za one dijelove koje izvode zajedno. Svaki javni naručitelj / naručitelj ima isključivu odgovornost za ispunjenje svojih obveza u skladu s ovom Direktivom za one dijelove koje provodi u svoje ime i za svoj račun.”;

6. u članku 13. točke (c) i (d) zamjenjuju se sljedećim:

„(c) ugovore koji se sklapaju u okviru programa suradnje utemeljenog na istraživanju i razvoju koji zajednički provode najmanje dvije države članice za razvoj novog proizvoda ili modernizaciju koja dovodi do znatnih izmjena ili znatnih poboljšanja postojećeg proizvoda i, ako je primjenjivo, za naredne faze svih ili samo nekih dijelova životnog vijeka tog proizvoda.

Ako država članica postane punopravni član programa suradnje nakon završetka faze istraživanja i razvoja tog programa, za kasnije faze životnog ciklusa proizvoda ovaj se članak primjenjuje na državu članicu koja se tom programu pridružila. Projekt istraživanja i razvoja kojim upravljaju institucije ili tijela Unije, koji se provodi u skladu s pravilima Unije i financira iz proračuna Unije predstavlja program suradnje koji zajednički provode najmanje dvije države članice i može se nastaviti u fazama nakon faze istraživanja i razvoja i u tom se slučaju ugovori dodijeljeni u okviru programa koji slijedi također mogu isključiti na temelju ovog članka;

(d) ugovore koji se sklapaju u trećoj zemlji, uključujući za civilne nabave, koji se provode kada su snage razmještene ili obavljaju obuku izvan teritorija Unije, ako operativne potrebe zahtijevaju da ugovori budu sklopljeni s gospodarskim subjektima smještenima u području operacija;";

7. u članku 25. drugi i treći stavak zamjenjuju se sljedećim:

„Javni naručitelji / naručitelji mogu za sklapanje ugovora odabrati primjenu otvorenog postupka, ograničenog postupka ili pregovaračkog postupka s objavom poziva na nadmetanje.

Pod okolnostima iz članka 27. ili 27.a oni mogu sklapati ugovore putem natjecateljskog dijaloga ili partnerstva za inovacije.";

8. u članku 27. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. U slučaju posebno složenih ugovora, države članice mogu predvidjeti da, ako javni naručitelji / naručitelji smatraju da korištenjem otvorenog postupka, ograničenog postupka ili pregovaračkog postupka s objavom poziva na nadmetanje neće biti moguće dodijeliti ugovor, ti javni naručitelji/naručitelji mogu koristiti natjecateljski dijalog u skladu s ovim člankom.

Ugovor se sklapa isključivo prema kriteriju ekonomski najpovoljnije ponude.";

9. umeće se sljedeći članak:

„Članak 27.a

Partnerstvo za inovacije

1. Bilo koji gospodarski subjekt može nakon objave poziva na nadmetanje podnijeti zahtjev za sudjelovanje u partnerstvu za inovacije pružajući informacije za kvalitativni odabir koje traži javni naručitelj / naručitelj.

U dokumentaciji o nabavi javni naručitelj / naručitelj određuje potrebu za inovativnim proizvodom, uslugom ili radovima koja se ne može ostvariti kupovinom proizvoda, usluga ili radova već dostupnih na tržištu. Navodi koji elementi iz opisa predstavljaju minimalne zahtjeve koje sve ponude trebaju zadovoljiti. Dostavljene informacije moraju biti dovoljno precizne kako bi gospodarskim subjektima omogućile utvrđivanje prirode i opsega traženog rješenja te odlučivanje o tome hoće li podnijeti zahtjev za sudjelovanje u postupku.

Javni naručitelj / naručitelj može odlučiti uspostaviti partnerstvo za inovacije s jednim ili više partnera provodeći odvojene aktivnosti istraživanja i razvoja.

Minimalni rok za zaprimanje zahtjeva za sudjelovanje jest 30 dana od datuma slanja poziva na nadmetanje. Javni naručitelj / naručitelj ocjenjuje podatke koje su dostavili gospodarski subjekti i poziva prikladne natjecatelje da sudjeluju u postupku. Javni naručitelji / naručitelji mogu ograničiti broj prikladnih natjecatelja koje se poziva na sudjelovanje u postupku. Ugovori se dodjeljuju isključivo na temelju kriterija najboljeg omjera cijene i kvalitete u skladu s člankom 47.

2. Cilj partnerstva za inovacije je razvoj inovativnog proizvoda, usluge ili radova i naknadna kupnja te robe, usluga ili radova, pod uvjetom da su u skladu s razinama izvedbe i maksimalnim troškovima dogovorenima između javnih naručitelja / naručitelja i sudionikâ.

Partnerstvo za inovacije strukturirano je u uzastopnim fazama poštujući redoslijed koraka u procesu istraživanja i inovacija koji mogu uključiti proizvodnju robe, pružanje usluga ili dovršenje radova. Partnerstvo za inovacije utvrđuje privremene ciljeve koje partneri trebaju dosegnuti kao i plaćanje naknade u odgovarajućim obrocima.

Na osnovi tih ciljeva javni naručitelj / naručitelj može nakon svake faze odlučiti raskinuti partnerstvo za inovacije ili, u slučaju partnerstva za inovacije s nekoliko partnera, smanjiti broj partnera raskidanjem pojedinačnih ugovora, pod uvjetom da je javni naručitelj / naručitelj u dokumentaciji o nabavi naveo te mogućnosti i uvjete za njihovo korištenje.

3. Osim ako je drukčije predviđeno ovim člankom, javni naručitelji / naručitelji pregovaraju s ponuditeljima o inicijalnim i svim naknadnim ponudama koje su podnijeli, osim konačne ponude, kako bi poboljšali njihov sadržaj.

Minimalni zahtjevi i kriteriji za dodjelu ne podliježu pregovorima.

4. Tijekom pregovora javni naručitelji / naručitelji moraju osigurati jednaki tretman i pošteno tržišno natjecanje među svim ponuditeljima. Stoga ne smiju pružati informacije na diskriminirajući način kojim bi se moglo pogodovati pojedinim ponuditeljima na štetu drugih. Oni obavještavaju sve ponuditelje čije ponude nisu isključene u skladu sa stavkom 5. u pisanom obliku o svim izmjenama tehničkih specifikacija ili druge dokumentacije o nabavi. Nakon tih izmjena, javni naručitelji / naručitelji omogućuju dovoljno vremena ponuditeljima za izmjenu i ponovno podnošenje izmijenjenih ponuda, prema potrebi.

U skladu s člankom 6. javni naručitelji / naručitelji ne smiju drugim sudionicima otkriti povjerljive podatke koje im je priopćio natjecatelj ili ponuditelj koji sudjeluje u pregovorima bez njegove suglasnosti. Takva suglasnost ne smije biti u obliku opće suglasnosti nego se odnosi na namjeravano prosljeđivanje određenih informacija.

5. Pregovori tijekom postupaka partnerstva za inovacije mogu se voditi u uzastopnim fazama kako bi se smanjio broj ponuda o kojima treba pregovarati primjenjujući kriterije za dodjelu navedene u pozivu na nadmetanje, u pozivu na potvrdu interesa ili u dokumentaciji o nabavi. U pozivu na nadmetanje, pozivu na potvrdu interesa ili u dokumentaciji o nabavi javni naručitelj / naručitelj navodi hoće li koristiti tu mogućnost. Prije kraja tekuće faze javni naručitelj / naručitelj može za odabir ponuda koje sudjeluju u sljedećoj fazi odrediti kriterije za dodjelu i maksimalne troškove. Ti kriteriji za dodjelu i maksimalni troškovi moraju biti razmjerni očekivanim rezultatima tekuće faze i ciljevima partnerstva za inovacije. Ako ponuditelj koji je isključen u prethodnoj fazi postane prihvatljiv za sljedeću fazu kao rezultat tih kriterija za dodjelu i maksimalnih troškova, taj se ponuditelj poziva na sudjelovanje u sljedećoj fazi.

6. Javni naručitelji / naručitelji pri odabiru natjecatelja posebno primjenjuju kriterije koji se odnose na sposobnost natjecatelja u području istraživanja i razvoja te razvoja i provedbe inovativnih rješenja.

Samo oni gospodarski subjekti koje javni naručitelj / naručitelj pozove slijedom svoje procjene zatraženih informacija mogu dostaviti istraživačke i inovacijske projekte kojima je cilj zadovoljiti potrebe koje je naveo javni naručitelj / naručitelj, a koje postojeća rješenja ne zadovoljavaju.

Javni naručitelj / naručitelj u dokumentaciji o nabavi navodi sporazume koji se primjenjuju na prava intelektualnog vlasništva. U slučaju partnerstva za inovacije s nekoliko partnera, javni naručitelj / naručitelj ostalim partnerima ne smije, u skladu s člankom 6., otkriti ponuđena rješenja ili bilo koje druge povjerljive podatke koje je priopćio partner u okviru partnerstva bez suglasnosti tog partnera. Takva suglasnost ne smije biti u obliku opće suglasnosti nego se odnosi na namjeravano prosljeđivanje određenih informacija.

7. Javni naručitelj / naručitelj osigurava da struktura partnerstva, a posebno trajanje i vrijednost različitih faza budu u skladu s razinom inovacije ponuđenog rješenja kao i tijekom aktivnosti istraživanja i razvoja koje su potrebne za razvoj inovativnog rješenja koje još nije dostupno na tržištu. Procijenjena vrijednost robe, usluga ili radova ne smije biti nerazmjerna u odnosu na potrebno ulaganje u njihov razvoj.”;

10. članak 28. mijenja se kako slijedi:

(a) točka 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. za ugovore o radovima, ugovore o nabavi robe i ugovore o uslugama:

(a) ako u provedenom otvorenom postupku, ograničenom postupku, pregovaračkom postupku s prethodnom objavom poziva na nadmetanje, natjecateljskom dijalogu ili partnerstvu za inovacije nije dostavljena nijedna ponuda ili nijedna prikladna ponuda ili ako nije dostavljen nijedan zahtjev za sudjelovanje, pod uvjetom da prvobitni uvjeti za ugovor nisu bitno promijenjeni i pod uvjetom da je Komisiji poslano izvješće, ako ga ona zatraži;

(b) ako su u otvorenom postupku, ograničenom postupku, pregovaračkom postupku s objavom, natjecateljskom dijalogu ili partnerstvu za inovacije ponude nepravilne ili su dostavljene ponude neprihvatljive prema nacionalnim odredbama usklađenim s člancima 5., 19., člancima od 21. do 24. i poglavljem VII. glave II., u mjeri u kojoj:

i. izvorni uvjeti ugovora nisu bitno promijenjeni, i

ii. u pregovarački postupak uključuju sve, i samo one, ponuditelje koji ispunjavaju kriterije iz članaka 39. do 46. i koji su tijekom prethodnog otvorenog postupka, ograničenog postupka, natjecateljskog dijaloga ili partnerstva za inovacije, dostavili ponude koje su u skladu s formalnim zahtjevima postupka nadmetanja;

(c) ako su rokovi određeni za otvoreni postupak, ograničeni postupak i pregovarački postupak s objavom poziva na nadmetanje, uključujući i skraćene rokove iz članka 33. stavka 7., nespojivi sa žurnošću prouzrokovanom krizom. To se, primjerice, može primijeniti u slučajevima iz članka 23. drugog stavka točke (d);

(d) u mjeri u kojoj je to nužno potrebno, kad se zbog razloga iznimne žurnosti izazvane događajima koje javni naručitelj / naručitelj nije mogao predvidjeti, rok za otvoreni postupak, ograničeni postupak ili pregovarački postupak s objavom poziva na nadmetanje, uključujući i skraćene rokove propisane člankom 33. stavkom 7., ne može primijeniti. Okolnosti na koje se poziva za opravdanje iznimne žurnosti ne smiju ni u kojem slučaju biti takve da bi se mogle pripisati javnom naručitelju / naručitelju;

(e) ako, zbog tehničkih razloga ili razloga povezanih sa zaštitom isključivih prava, ugovor može biti sklopljen samo s određenim gospodarskim subjektom;";

(b) točka 4. podtočka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) za nove radove ili usluge koji se sastoje od ponavljanja sličnih radova ili usluga koji se povjeravaju gospodarskom subjektu s kojim je isti javni naručitelj / naručitelj sklopio izvorni ugovor, pod uvjetom da su takvi radovi ili usluge sukladni s temeljnim projektom prema kojem je sklopljen izvorni ugovor u otvorenom postupku, ograničenom postupku, pregovaračkom postupku s objavom poziva na nadmetanje, natjecateljskom dijalogu ili partnerstvu za inovacije.

Čim je prvi projekt stavljen na nadmetanje, mogućnost korištenja ovog postupka mora biti objavljena, a javni naručitelji / naručitelji moraju uzeti u obzir cjelokupnu procijenjenu vrijednost naknadnih radova ili usluga kada primjenjuju članak 8.

Ovaj se postupak može koristiti samo tijekom sedam godina nakon sklapanja izvornog ugovora, osim u iznimnim okolnostima koje se utvrđuju uzimajući u obzir očekivani životni vijek bilo kojeg isporučenog proizvoda, instalacija ili sustava i tehničke poteškoće koje može prouzročiti promjena isporučitelja;";

(c) točka 5. zamjenjuje se sljedećim:

„5. za ugovore u vezi s pružanjem usluga zračnog i pomorskog prijevoza za oružane ili sigurnosne snage države članice koje su razmještene ili koje će biti razmještene u inozemstvu, kad javni naručitelj / naručitelj mora nabaviti takve usluge od gospodarskih subjekata koji jamče važenje svojih ponuda samo za razdoblja koja su toliko kratka da nije moguće poštovati rokove za otvoreni postupak, ograničeni postupak, pregovarački postupak s objavom poziva na nadmetanje, uključujući i skraćene rokove propisane člankom 33. stavkom 7.";

11. u članku 29. stavku 2. četvrti podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Trajanje okvirnog sporazuma ne smije biti duže od 10 godina, osim u iznimnim okolnostima koje se utvrđuju uzimajući u obzir očekivani životni vijek bilo kojeg isporučenog proizvoda, instalacije ili sustava i tehničke poteškoće koje može prouzročiti promjena isporučitelja.";

12. u glavi II. poglavlju V. umeće se sljedeći članak:

„Članak 29.a

Dinamički sustav nabave

1. Javni naručitelji / naručitelji mogu koristiti dinamički sustav nabave za uobičajene nabave čija svojstva, s obzirom na to da su općenito dostupne na tržištu, ispunjavaju zahtjeve javnih naručitelja / naručitelja. Dinamički sustav nabave djeluje kao potpuno elektronički proces i on je tijekom cijelog razdoblja trajanja sustava nabave otvoren za sve gospodarske subjekte koji ispunjavaju kriterije za odabir. Može se podijeliti u kategorije proizvoda, radova ili usluga koji su na osnovi značajki predviđene nabave objektivno svrstani u okvir dotične kategorije. Te se značajke mogu odnositi na najveći dozvoljeni opseg naknadnih posebnih ugovora ili na posebna geografska područja u kojima će se naknadni posebni ugovori izvršavati.

2. Kako bi nabavljali u okviru dinamičkog sustava nabave, javni naručitelji / naručitelji slijede pravila ograničenog postupka. Svi natjecatelji koji ispunjavaju kriterije za odabir imaju pristup sustavu, a broj natjecatelja koji imaju pristup sustavu nije ograničen u skladu s člankom 38. stavkom 3. Ako su javni naručitelji / naručitelji podijelili sustav u kategorije proizvoda, radova ili usluga u skladu sa stavkom 1. ovog članka, oni utvrđuju primjenjive kriterije za odabir za svaku kategoriju.

Neovisno o članku 33. primjenjuju se sljedeći rokovi:

(a) minimalni rok za zaprimanje zahtjeva za sudjelovanje jest 30 dana od datuma slanja poziva na nadmetanje . Nikakvi se dodatni rokovi za zaprimanje zahtjeva za sudjelovanje ne primjenjuju nakon slanja poziva na dostavu ponuda za prvu pojedinačnu nabavu u okviru dinamičkog sustava nabave;

(b) minimalni rok za zaprimanje ponuda jest najmanje 10 dana od datuma slanja poziva na dostavu ponuda.

3. Sva komunikacija u okviru dinamičkog sustava nabave provodi se isključivo elektroničkim sredstvima.

4. Za potrebe dodjele ugovora u okviru dinamičkog sustava nabave, javni naručitelji / naručitelji:

(a) objavljuju poziv na nadmetanje u kojem mora biti jasno navedeno da se radi o dinamičkom sustavu nabave;

(b) navode u dokumentaciji o nabavi barem prirodu i procijenjenu količinu predviđenih nabava kao i sve potrebne podatke u vezi s dinamičkim sustavom nabave, uključujući način na koji dinamički sustav nabave funkcionira, korištenu elektroničku opremu te tehničke priključke i specifikacije;

(c) navode bilo kakvu razdiobu u kategorije proizvoda, radova ili usluga i značajke koje ih određuju;

(d) nude tijekom cijelog trajanja sustava neograničen, potpun i izravan pristup dokumentaciji o nabavi.

5. Javni naručitelji / naručitelji tijekom čitavog razdoblja trajanja dinamičkog sustava nabave svakom gospodarskom subjektu moraju dati mogućnost da podnese zahtjev za sudjelovanje u sustavu prema uvjetima iz stavka 2. Javni naručitelji / naručitelji zaključuju svoju procjenu takvih zahtjeva u skladu s kriterijima za odabir u roku od 10 radnih dana nakon njihova zaprimanja. Taj se rok može produžiti na 15 radnih dana u pojedinačnim slučajevima ako je to opravdano, posebno radi potrebe proučavanja dodatne dokumentacije ili da se na neki drugi način provjeri jesu li ispunjeni kriteriji za odabir.

Neovisno o prvom podstavku, dokle god se ne pošalje poziv na dostavu ponuda za prvu posebnu nabavu u okviru dinamičkog sustava nabave, javni naručitelji / naručitelji mogu produljiti razdoblje procjene pod uvjetom da nije izdan nijedan poziv na dostavu ponude tijekom produljenog razdoblja za procjenu. Javni naručitelji / naručitelji u dokumentaciji o nabavi navode za koliko namjeravaju produljiti to razdoblje.

Javni naručitelji / naručitelji što je prije moguće obavješćuju dotični gospodarski subjekt ima li pristup dinamičkom sustavu nabave ili ne te na zahtjev iznose razloge za to.

6. Javni naručitelji / naručitelji pozivaju sve sudionike koji imaju pristup sustavu da dostave ponudu za svaku posebnu nabavu u okviru dinamičkog sustava nabave, u skladu s člankom 34. Ako je dinamički sustav nabave podijeljen u kategorije radova, proizvoda ili usluga, javni naručitelji / naručitelji pozivaju sve sudionike koji su prihvaćeni u odgovarajuću kategoriju u okviru određene nabave da podnesu ponudu.

Oni dodjeljuju ugovor ponuditelju koji je dostavio najbolju ponudu na temelju kriterija odabira koji su navedeni u obavijesti o nadmetanju za uspostavljanje dinamičkog sustava nabave u skladu s člankom 47. Ti se kriteriji, prema potrebi, preciznije određuju u pozivu na dostavu ponuda.

7. Javni naručitelji / naručitelji navode razdoblje trajanja dinamičkog sustava nabave u pozivu na nadmetanje. Oni obavješćuju Komisiju o bilo kojoj promjeni u razdoblju trajanja, koristeći sljedeće standardne obrasce:

(a) ako je razdoblje trajanja promijenjeno bez okončanja sustava, koristi se obrazac koji se prvotno koristio za poziv na nadmetanje za dinamički sustav nabave;

(b) ako je sustav okončan, koristi se obavijest o dodjeli ugovora iz članka 30. stavka 3.

8. Javni naručitelji / naručitelji mogu, u bilo kojem trenutku tijekom razdoblja trajanja dinamičkog sustava nabave, zahtijevati od sudionika koji imaju pristup sustavu da dostave dostatne dokaze u vezi s kriterijima za kvalitativni odabir.

9. Nikakvi troškovi ne smiju se zaračunavati prije ili tijekom razdoblja trajanja dinamičkog sustava nabave gospodarskim subjektima koji su zainteresirani za dinamički sustav nabave ili u njemu sudjeluju.”;

13. članak 30. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Javni naručitelji / naručitelji koji žele sklopiti ugovor ili okvirni sporazum putem otvorenog postupka, ograničenog postupka, pregovaračkog postupka s objavom poziva na nadmetanje, natjecateljskog dijaloga ili partnerstva za inovacije moraju objaviti svoju namjeru putem poziva na nadmetanje.”;

(b) umeće se sljedeći stavak:

„2.a Javni naručitelji / naručitelji šalju obavijest o sklapanju ugovora u roku od 30 dana od dodjele svakog ugovora na temelju dinamičkog sustava nabave. Oni, međutim, mogu grupirati takve obavijesti tromjesečno. U tom slučaju šalju grupirane obavijesti u roku od 30 dana od završetka svakog tromjesečnog razdoblja.”;

14. članak 33. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. U ograničenim postupcima, pregovaračkim postupcima s objavom poziva na nadmetanje, natjecateljskom dijalogu i pri korištenju partnerstva za inovacije minimalni rok za primitak zahtjeva za sudjelovanje iznosi 37 dana od datuma slanja poziva na nadmetanje.

U slučaju ograničenih postupaka, minimalni rok za primitak ponuda iznosi 40 dana od datuma slanja poziva, a u slučaju otvorenih postupaka, minimalni rok za primitak ponuda iznosi 35 dana od datuma slanja poziva na nadmetanje.”;

(b) stavak 7. zamjenjuje se sljedećim:

„7. Kad se kod otvorenih postupaka, ograničenih postupaka i pregovaračkih postupaka s objavom poziva na nadmetanje radi žurnosti pokaže da se minimalni rokovi iz ovog članka ne mogu poštovati, javni naručitelji / naručitelji mogu odrediti:

(a) rok za primitak zahtjeva za sudjelovanje koji ne smije biti kraći od 15 dana od datuma kada je poziv na nadmetanje poslan ili 10 dana ako je poziv na nadmetanje poslan elektronički, u skladu s formatom i postupkom za slanje obavijesti navedenim u točki 3. Priloga VI.;

(b) u slučaju ograničenih postupaka, rok za primitak ponuda koji ne smije biti kraći od 10 dana od datuma poziva za dostavu ponuda; i

(c) u slučaju otvorenih postupaka, rok za primitak ponuda koji ne smije biti kraći od 15 dana od datuma kada je poziv na nadmetanje poslan ili 10 dana ako je poziv na nadmetanje poslan elektronički, u skladu s formatom i postupkom za slanje obavijesti navedenim u točki 3. Priloga VI.”;

15. u članku 34. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. U ograničenim postupcima, pregovaračkim postupcima s objavom poziva na nadmetanje, natjecateljskom dijalogu i partnerstvu za inovacije javni naručitelji / naručitelji istovremeno pisanim putem pozivaju odabrane natjecatelje da dostave svoje ponude ili da pregovaraju, ili u slučaju natjecateljskog dijaloga da sudjeluju u dijalogu, ili u slučaju partnerstva za inovacije da sudjeluju.”;

16. članak 35. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Javni naručitelji / naručitelji moraju, što je prije moguće, obavijestiti natjecatelje i ponuditelje o odlukama koje su donijeli u odnosu na sklapanje ugovora ili okvirnog sporazuma ili prihvaćanju u dinamički sustav nabave, uključujući razloge za bilo koju odluku o nesklapanju ugovora ili okvirnog sporazuma za koji je proveden kompetitivni postupak ili o ponovnom pokretanju postupka ili o neuvođenju dinamičkog sustava nabave; ta se informacija daje pisanim putem na zahtjev upućen javnim naručiteljima / naručiteljima.”;

(b) stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Javni naručitelji / naručitelji mogu odlučiti uskratiti određene podatke o sklopljenom ugovoru ili okvirnom sporazumu ili prihvaćanju u dinamički sustav nabave iz stavka 1. ako bi odavanje takvih podataka spriječilo provedbu zakona ili na drugi način bilo suprotno javnom interesu, posebno obrambenom i/ili sigurnosnom interesu ili bi dovelo u pitanje legitimne poslovne interese gospodarskih subjekata, javnih ili privatnih, ili bi moglo dovesti u pitanje tržišno natjecanje među njima.”;

17. članak 38. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 3. uvodni dio zamjenjuje se sljedećim:

„3. U ograničenim postupcima, pregovaračkim postupcima s objavom poziva na nadmetanje, natjecateljskim dijalozima i partnerstvima za inovacije, javni naručitelji / naručitelji mogu ograničiti broj prikladnih natjecatelja koje će pozvati na dostavu ponuda ili na sudjelovanje u dijalogu ili, u slučaju partnerstava za inovacije, na sudjelovanje. U tom slučaju:”;

(b) stavak 5. zamjenjuje se sljedećim:

„5. U slučaju kada javni naručitelji / naručitelji koriste mogućnost smanjivanja broja rješenja o kojima se treba raspravljati ili ponuda o kojima se treba pregovarati, kako je predviđeno člankom 26. stavkom 3., člankom 27. stavkom 4. i člankom 27.a stavcima 2. i 5., oni to čine primjenom kriterija odabira navedenih u pozivu na nadmetanje ili dokumentaciji za nadmetanje. U konačnoj fazi broj do kojeg se došlo mora omogućiti pravo natjecanje, u mjeri u kojoj postoji dovoljan broj rješenja ili prikladnih natjecatelja.”;

18. u članku 42. dodaje se sljedeći stavak:

„7. U slučaju ugovora o radovima, ugovora o uslugama i poslovima postavljanja ili ugradnje u kontekstu ugovora o nabavi robe, javni naručitelji / naručitelji mogu zahtijevati da određene kritične zadaće obavlja izravno sam ponuditelj ili, ako ponudu dostavlja skupina gospodarskih subjekata iz članka 5. stavka 2., sudionik iz te skupine.”;

19. u glavi II. poglavlju VII. odjeljku 3. umeće se sljedeći članak:

„Članak 49.a

Izmjena ugovora tijekom njihova trajanja

1. Ugovore i okvirne sporazume moguće je mijenjati bez novog postupka nabave u skladu s ovom Direktivom u svim sljedećim slučajevima:

(a) ako su izmjene, bez obzira na njihovu novčanu vrijednost, predviđene u prvotnoj dokumentaciji o nabavi putem jasnih, preciznih i nedvosmislenih revizijskih klauzula, koje mogu uključivati klauzule o izmjeni cijene, ili opcija. U tim klauzulama navodi se opseg i priroda mogućih izmjena ili opcija kao i uvjeti pod kojima se mogu upotrijebiti. Njima se ne predviđaju izmjene ili opcije koje bi izmijenile ukupnu prirodu ugovora ili okvirnog sporazuma;

(b) za dodatne radove, usluge ili robu koje isporučuje izvorni ugovaratelj, koji su se pokazali potrebnima i koji nisu uključeni u prvotnu nabavu, ako promjena ugovaratelja:

i. nije moguća zbog gospodarskih ili tehničkih razloga, kao što su zahtjevi za međuzamjenjivošću i interoperabilnošću s postojećom opremom, uslugama ili instalacijama koje se nabavljaju u okviru prvotne nabave; i

ii. prouzročila bi značajne poteškoće ili znatno udvostručavanje troškova za javnog naručitelja / naručitelja.

Međutim, povećanje cijene ne smije biti veće od 50 % vrijednosti izvornog ugovora. Ako je učinjeno nekoliko uzastopnih izmjena, to se ograničenje primjenjuje na vrijednost svake izmjene. Takve uzastopne izmjene ne smiju imati za cilj zaobilaženje ove Direktive;

(c) ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

i. do potrebe za izmjenom došlo je zbog okolnosti koje pažljivi javni naručitelj / naručitelj nije mogao predvidjeti;

ii. izmjenom se ne mijenja cjelokupna priroda ugovora; i

iii. povećanje cijene nije veće od 50 % vrijednosti izvornog ugovora ili okvirnog sporazuma. Ako je učinjeno nekoliko uzastopnih izmjena, to se ograničenje primjenjuje na vrijednost svake izmjene. Takve uzastopne izmjene ne smiju imati za cilj zaobilaženje ove Direktive;

(d) ako novi ugovaratelj zamjenjuje onoga kojemu je javni naručitelj / naručitelj prvotno dodijelio ugovor uslijed:

i. nedvosmislene revizijske klauzule ili opcije u skladu s točkom (a);

ii. općeg ili djelomičnog sljedništva prvotnog ugovaratelja, nakon korporativnog restrukturiranja, uključujući preuzimanje, spajanje, stjecanje ili insolventnost, od strane drugog gospodarskog subjekta koji ispunjava prvotno utvrđene kriterije za kvalitativni odabir, pod uvjetom da to ne znači druge značajne izmjene ugovora te da nema za cilj zaobilaženje primjene ove Direktive; ili

iii. u slučaju da sam javni naručitelj / naručitelj preuzme obveze glavnog ugovaratelja prema svojim podugovarateljima, ako je takva mogućnost predviđena u nacionalnom zakonodavstvu u skladu s člankom 21.;

(e) ako izmjene, bez obzira na njihovu vrijednost, nisu značajne u smislu stavka 4.

Javni naručitelji / naručitelji koji su izmijenili ugovor u slučajevima navedenima u točkama (b) i (c) ovoga stavka objavljuju obavijest o tome u *Službenom listu Europske unije*. Takva obavijest sadržava *mutatis mutandis* informacije koje se zahtijevaju u obavijesti o dodjeli ugovora.

2. Nadalje, bez bilo kakve potrebe za provjerom jesu li ispunjeni uvjeti iz stavka 4. točaka od (a) do (d), ugovore je jednako tako moguće izmijeniti bez potrebe za novim postupkom nabave u skladu s ovom Direktivom, ako je vrijednost izmjene manja od sljedećih vrijednosti:

(a) od pragova iz članka 8.; i

(b) od 10 % prvotne vrijednosti ugovora za ugovore o uslugama i nabavi robe i 15 % prvotne vrijednosti ugovora za ugovore o radovima.

Međutim, izmjena ne smije mijenjati cjelokupnu prirodu ugovora ili okvirnog sporazuma. Ako je učinjeno nekoliko uzastopnih izmjena, vrijednost se procjenjuje na temelju neto kumulativne vrijednosti uzastopnih izmjena.

3. U svrhu izračuna cijene iz stavka 1. točaka (b) i (c) te stavka 2., ažurirana je cijena referentna vrijednost kada ugovor uključuje klauzulu o indeksaciji.

4. Izmjena ugovora ili okvirnog sporazuma tijekom njegova trajanja smatra se značajnom u smislu stavka 1. točke (e) ako njome ugovor ili okvirni sporazum postaju značajno različiti po svojoj naravi od prvotno zaključenog. U svakom slučaju, ne dovodeći u pitanje stavke 1. i 2., izmjena se smatra značajnom ako je ispunjen jedan od sljedećih uvjeta:

(a) izmjenom se unose uvjeti koji bi, da su bili dio prvotnog postupka nabave, dopustili prihvaćanje drugih natjecatelja od onih koji su prvotno odabrani ili prihvaćanje ponude različite od one koja je izvorno prihvaćena ili privlačenje dodatnih sudionika u postupak nabave;

(b) izmjenom se mijenja gospodarska ravnoteža ugovora ili okvirnog sporazuma u korist ugovaratelja na način koji nije predviđen izvornim ugovorom ili okvirnim sporazumom;

(c) izmjenom se značajno povećava opseg ugovora ili okvirnog sporazuma;

(d) ako novi ugovaratelj zamijeni onoga kojemu je prvotno javni naručitelj / naručitelj dodijelio ugovor, osim u slučajevima navedenima u stavku 1. točki (d).

5. Za druge izmjene odredaba ugovora ili okvirnog sporazuma za vrijeme njegovog trajanja, osim onih navedenih u stavcima 1. i 2., obvezan je novi postupak nabave u skladu s ovom Direktivom.";

20. u članku 52. stavku 6. trećem podstavku „sedam godina" zamjenjuje se s „deset godina";

21. u članku 55. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Postupci pravne zaštite predviđeni u ovoj glavi primjenjuju se na ugovore navedene u članku 2., uključujući okvirne sporazume i dinamičke sustave nabave, podložno iznimkama predviđenima člancima 12. i 13.";

22. u članku 58. točki (c) prva rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„u slučaju ugovora na temelju okvirnog sporazuma kako je predviđeno u članku 29. i u slučaju ugovora na temelju dinamičkog sustava nabave kako je predviđeno u članku 29.a.";

23. u članku 60. stavku 1. točka (c) zamjenjuje se sljedećim:

„(c) u slučajevima navedenim u članku 58. točki (c) drugoj podtočki ako su se države članice pozvale na izuzeće od roka mirovanja za ugovore koji se temelje na okvirnom sporazumu ili na dinamičkom sustavu nabave.";

24. članak 65. zamjenjuje se sljedećim:

„*Članak 65.*

Statističke obveze

1. Kako bi se omogućila procjena rezultata primjene ove Direktive, države članice Komisiji najkasnije do 31. listopada svake godine prosljeđuju statističko izvješće pripremljeno u skladu s člankom 66. koje se odnosi na ugovore o nabavi robe, usluga i radova koje su sklopili javni naručitelji / naručitelji tijekom prethodne godine.

2. Odstupajući od stavka 1., u njemu utvrđena obveza privremeno se suspendira do 31. prosinca 2030., što odgovara razdoblju planiranja obrambene pripravnosti Unije.";

25. članak 68. briše se.

26. članak 73. zamjenjuje se sljedećim:

„*Članak 73.*

Preispitivanje i izvješćivanje

Komisija do 1. siječnja 2031. preispituje provedbu ove Direktive u kontekstu poboljšanja obrambene pripravnosti Europe do 2030. te o tome izvješćuje Europski parlament i Vijeće. Posebno evaluira jesu li, i u kojoj mjeri, postignuti ciljevi ove Direktive, među ostalim u pogledu funkcioniranja unutarnjeg tržišta i cilja poboljšanja europske obrambene pripravnosti do 2030. U svojem izvješću Komisija posebno preispituje primjenu članka 8. i članka 28. stavka 2. Ako je primjereno, izvješću prilaže zakonodavni prijedlog.".

Članak 3.

Prenošenje

1. Države članice do 24. studenog 2027. donose i objavljuju zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s ovom Direktivom. One o tome odmah obavješćuju Komisiju.

One primjenjuju te mjere do 24. veljače 2028.

Kada države članice donose te mjere, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. Države članice određuju načine tog upućivanja.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih mjera nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 4.

Stupanje na snagu

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 5.

Adresati

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Strasbourgu 21. listopada 2026.

Za Europski parlament	*Za Vijeće*
Predsjednica	*Predsjednik*
R. METSOLA	T. DOOLEY

U vezi s ovim aktom dana je izjava koja se može pronaći u SL C, C/2026/5559, 3.11.2026., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/5559/oj.